

Overraskende danmarkshistorie med ny vinkel på den moderne gennembrudstid

René Karpantschof: De stridbare danskere – Efter enevælden og før demokratiet 1848-1920

Danmarks moderne gennembrudstid var mere vild og spektakulær end hidtil antaget. Det fortæller René Karpantschof i sin overraskende fremstilling af de epokegørende år 1848-1920, som han kalder en mærkelig mellemtid efter enevælden og før demokratiet. Hans særlige vinkel er at fortælle danskernes historie gennem deres indbyrdes stridigheder, hvoraf mange sidenhen er blevet nedtonet og glemt.

De stridbare danskere går helt tæt på de historiske begivenheder og viser konkret, hvordan 1. Slesvigske Krig var en borgerkrig, hvordan de første folketingsvalg endte i masseslagsmål, hvordan grevinde Danner blev årsag til en ugelang revolte, hvordan Nørrebro blev venstrefløjshøjborg og balladekvarter, og meget mere. Vi følger oprørte demonstranter, religiøse afvigere, passionerede kunstnere og farlige tjenestepiger, men også politiet, politikere, præster, direktører og generaler. Vi bliver vidne til umådelig politisk kaos og danskernes forræderiske sammensværgelser mod deres egne konger, og vi ser, hvordan perioden kulminerede i en episk styrkeprøve mellem to samfundssystemer: kapitalisme eller socialisme.

Bogen begynder og slutter med den nationale kamp om Sønderjylland og striden om monarkiets rolle i et moderne demokrati, der med Genforeningen og Påskeuppet begge har 100-års jubilæum i 2020. I løbet af alt dette voksede alle de moderne danskertyper frem: Socialdemokratiet, Radikale, Venstre og Konservative samt Nørrebroanarkister, højrenationalister og en masse andre som højskolefolk, frikirkelige, fagforeningsfolk, kvindesagsforkæmpere, fredsaktivister og vegetarer.

Bogen bygger bl.a. på ubenyttede kilder og forfatterens unikke kortlægning af periodens folkelige protester, og den byder på flere overraskelser, som f.eks. at 1849-grundloven bevidst blev udformet som et værn mod rigtigt demokrati, at tidens nye religionsfrihed udløste forfølgelse af kristne udenfor folkekirken, at frustrerede danske soldater midt under 1864-krigen sloges mod hinanden i København, at landet i 1885 oplevede et folkeoprør med større konsekvenser end 1968, at tjenestefolk og herskaber bekæmpede hinanden med ildspåsettelse og dødelige skyderier – og at Frederik 7. efter eget udsagn ikke tilhørte den evangelisk-lutherske tro og derfor efter grundloven slet ikke burde have været konge!

René Karpantschof, f. 1965, cand.mag. i historie, ph.d. i sociologi, og forfatter til en stribe videnskabelige udgivelser om protestbevægelser og demokratihistorie. Han har forsket og undervist på især Københavns Universitet, og er i dag selvstændig fagforfatter og foredragsholder.

René Karpantschof

De stridbare danskere

544 sider

Forlagets pris: 349,95 kr.

Udk. d. 12. november 2019